

2017. II. hírlevél

Tartalom

- 1 Bevezető
 - 2 Az új szintetikus szerek lefoglalásainak alakulása
 - 3 Új hatóanyagok a lefoglalásokban
-

Bevezető

Idei második hírlevelünkben ismertetjük a 2016 év végéig lefoglalt klasszikus kábítószeres és új szintetikus szerek vizsgálati eredményei alapján kirajzolódó hazai tendenciákat, kiemelve a piacon domináló szintetikus kannabinoidoknál és katinon-származékoknál tapasztalható változásokat. Emellett egy eddig hazánkban korábban még le nem foglalt, a szintetikus kannabinoidok családjába tartozó molekuláról és egy katinonok közé sorolható új hatóanyag megjelenéséről is beszámolhatunk.

A hírlevelek és riasztások továbbra is elérhetők az Intézet régi, jelenleg még üzemelő honlapján (www.bszi.hu), illetve a hírlevélre feliratkozott szakemberek részére megjelenéskor automatikusan megküldjük azokat. A feliratkozási szándékot a druglab1@orfk.police.hu levélcímen kérjük jelezni.

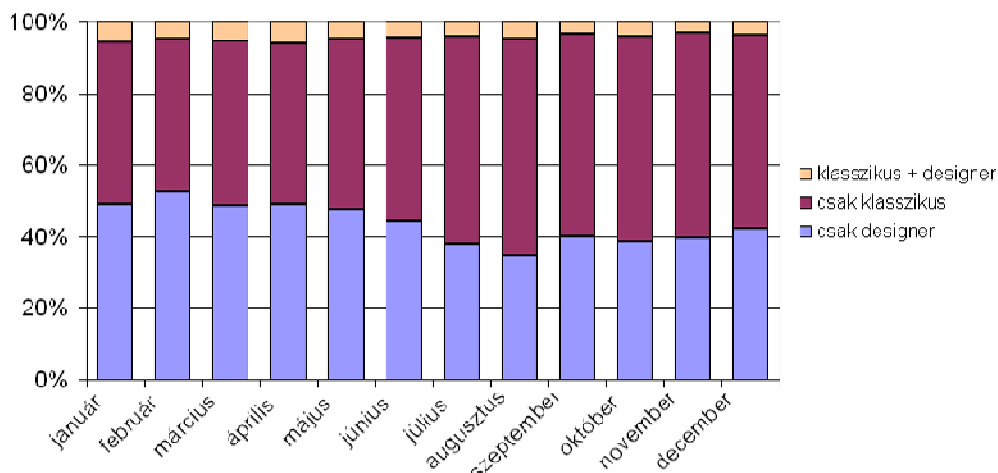
Dr. Nagy Júlia
főtanácsos, igazgató
Nemzeti Szakértői és Kutató Központ
Kábítószervizsgáló Szakértői Intézet

Az új szintetikus szerek lefoglalásainak alakulása

A december közepéig feldolgozott adatok alapján látható, hogy a szintetikus szerek aránya 2016 második felében növekvő tendenciát mutatott a klasszikus kábítószerkehez viszonyítva. A fesztivál-időszakban a lefoglalt anyagok nagy többsége (mintegy 60%-a) klasszikus kábítószerkeket tartalmazott. Az ezt követő időszakban a designer drogok számaránya év végére sem érte el a 2016 első félévére jellemző szintet.

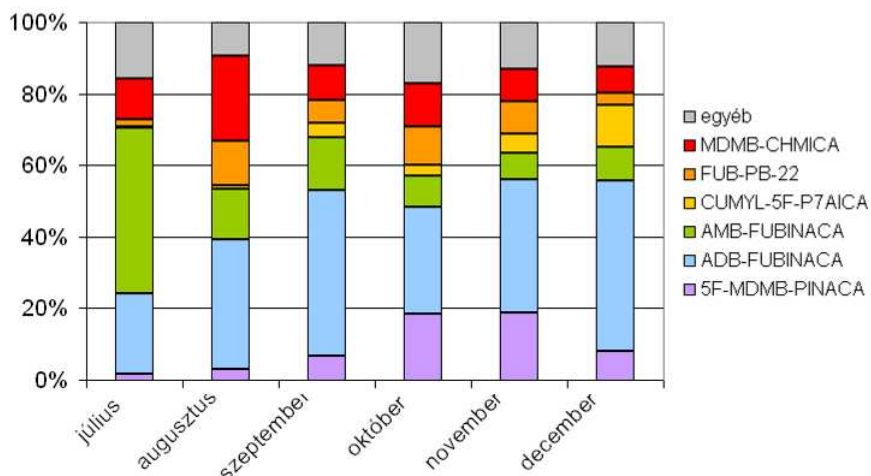
Kábítószerke és designer drogok lefoglalásainak aránya
2016 december közepéig

Szintetikus kannabinoidok

2016 decemberének közepéig nem történt jogi változás a szintetikus kannabinoidok területén. Továbbra is a 2016. július 1-től kábítószernek minősülő ADB-FUBINACA a piacvezető szintetikus kannabinoid. Az MDMB-CHMICA és AMB-FUBINACA előfordulási aránya enyhén bár, de csökkent. A hazánkban először júliusban megjelent CUMYL-5F-P7AICA (2016. december 25. óta új pszichoaktív anyag, a vizsgált időszakban még legálisnak számított) egyre nagyobb számban fordult elő a lefoglalásokban, aránya december közepéig elérte a 10 %-ot.

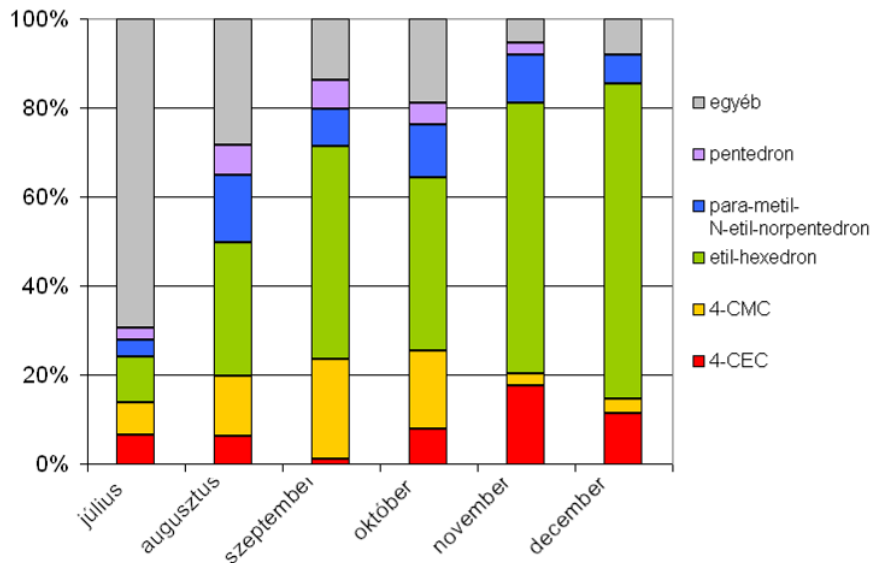
Szintetikus kannabinoidok lefoglalásainak aránya
2016 december közepéig

Katinon származékok

2016 második félévének adatait vizsgálva látszik, hogy a júliusban még viszonylag alacsony arányú etil-hexedron térnyerése tovább tart: 2016 januári megjelenésekor már az 55/2014 EMMI rendelet 1. mellékletének 2. pontja alapján új pszichoaktív anyagnak számító vegyület december közepére a katinon-lefoglalások mintegy 70 %-t tette ki. A több éven át, kábítószerként is piacvezetőnek számító pentedron fokozatosan visszaszorult.

Katinonok lefoglalásainak aránya 2016 december közepéig

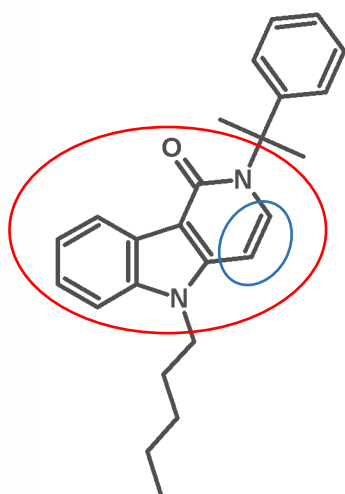
Új hatóanyagok a lefoglalásokban

Szintetikus kannabinoid: CUMYL-PeGaCLONE

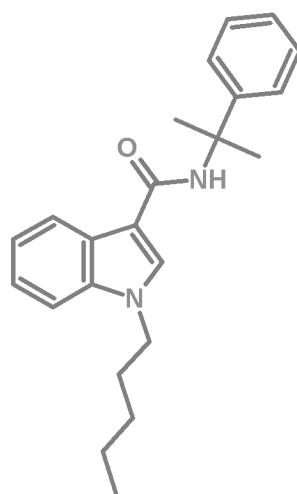
Először 2017 januárjában jelent meg a magyarországi lefoglalásokban a CUMYL-PeGaCLONE [kémiai név: 5-pentyl-2-(2-phenylpropan-2-yl)-2,5-dihydro-1H-pyrido[4,3-b]indol-1-one] elnevezésű, szintetikus kannabinoid családba tartozó molekula. A szintetikus kannabinoidok felhasználására legjellemzőbb módnak megfelelően, ez az anyag is növényi törmelékre impregnált állapotban került először lefoglalásra.

A molekulaszervezet meghatározására irányuló vizsgálatokat követően, az NSZKK, 2017 márciusában adott jelentést az anyagról az Új Drogok Európai Adatbázisának (European Database on New Drugs EDND) Korai Jelzőrendszere felé. Először Németországból, 2017. február 6-án érkezett jelzés az EDND-hez, a kilencedik, Európában ismert CUMYL szubsztituenst tartalmazó szintetikus kannabinoidról.¹ Érdekesség, hogy Lettország gyorsan reagált a jelenségre, ugyanis február 8-án a Latvijās Vēstnesis nevű mérvado médium már hírt adott a CUMYL-PeGaCLONE időszakos tiltólistára helyezéséről.²

A vegyület neve egy mozaik szó, mely a szisztematikus triviális kémiai elnevezéséből ered: **2-CUMYL-5-Pentyl-Gamma-CarboLin-1-ONE**. A CUMYL-PeGaCLONE különlegességét a szintetikus kannabinoidokra eddig nem jellemző gamma-carbolin-1-on központi rész adja. E molekulamagnak köszönhetően, ebben a vegyületben a molekulacsaládra jellemző "tail-core-linker-linked group" elvi felosztásból elmarad az összekötő molekularész.³ A CUMYL-PeGaCLONE-hoz igen hasonló a Szlovéniában 2014-ben megjelent CUMYL-PICA, amelyben a molekula magját indol váz alkotja, ettől a **gamma-carbolin-1-on** mag csak egy **etén-1,2-diil** részben különbözik (lásd az alábbi ábrán). Ez a molekula nem felel meg az 55/2014 EMMI rendelet 1. mellékletének szintetikus kannabinoidokra vonatkozó 1. pontja által megfogalmazott szerkezetek egyikének sem, továbbá az 5. egyedi listán sem szerepel, így jelenleg még nem minősül új pszichoaktív anyagnak.

CUMYL-PeGaCLONE
(újjonnan megjelent
molekula)

CUMYL-PICA
(2014-ben már megjelent molekula)

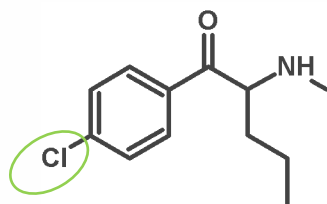
¹ <https://ednd.emcdda.europa.eu> (letöltés: 2017.03.28.)

² <https://www.vestnesis.lv/op/2017/32.7> (letöltés: 2017.03.28.)

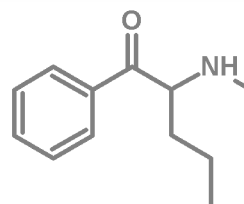
³ <http://www.emcdda.europa.eu/topics/pods/synthetic-cannabinoids> (letöltés: 2017.03.28.)

Új katinon: 4Cl-pentedron

A 2016-ban egy, a repülőtéren tesztelt szállítmányban talált kristályos anyag 4Cl-pentedron [1-(4-chlorophenyl)-2-(methylamino)pentan-1-one] elnevezésű vegyület tartalmazott, amely Európában eddig ismeretlen katinonnak számít, ezért Magyarország elsőként értesítette az anyagról az Új Drogok Európai Adatbázisának (European Database on New Drugs EDND) Korai Jelzőrendszerét. Az utóbbi években gyakran előforduló pentedrontól [2-(methylamino)-1-phenylpentan-1-one] egy, a molekulában található fenilgyűrűre 4-es helyzetben szubsztituált **klóratom** különbözteti meg (lásd az alábbi ábrán). A 4Cl-pentedron szerkezete megfelel a 55/2014 EMMI rendelet 1. mellékletének katinonokra vonatkozó 2. pontjában megfogalmazott leírásnak, ezért új pszichoaktív anyagnak minősül.

4Cl-pentedron
(újonnan megjelent
molekula)

Pentedron
(2011-ben megjelent molekula)

